

1R D'ESO · FCR · UNITAT 1

Els diners que entren a casa

Salari, nòmina, treball per compte propi, ajudes i ingressos extraordinaris

1

PER A COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar d'on ix els diners d'una família.

Distingir treballar per a una empresa de treballar pel teu compte.

Llegir una nòmina i dir què és el salari brut i què és el net.

Calcular el salari net restant els descomptes al salari brut.

Reconéixer les prestacions socials i els ingressos extraordinaris, i separar els fixos dels variables.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És octubre a 1r B de l'IES Ribera Norte. Pilar, la mare de Hugo, ha contractat Vera, una cambrera de 19 anys. Vera ha cobrat la seua primera nòmina i la xifra no és la que esperava. Inés Varela escriu una pregunta a la pissarra: d'on ix els diners d'una família? Esta setmana la classe veurà els quatre camins per on entren els diners a casa. Hugo creu que mil quatre-cents euros són mil quatre-cents euros, i Dani prefereix comprovar-ho abans d'opinar. Veurem qui té raó.

❓ **Sense comptar dades privades, quins tipus d'ingressos pot tindre una llar?**

❓ **Si algú et diu «cobre 1.400 € al mes», creus que eixa quantitat arriba sencera al seu compte? Per què?**

❓ **Quines xicotetes quantitats pots rebre tu (paga, regals...)?**

MAPA DE LA UNITAT

El que anem a vore

- **1.1** Treballar per a una empresa: el salari
- **1.2** Llegir una nòmina
- **1.3** Treballar pel teu compte
- **1.4** Les prestacions socials
- **1.5** Ingressos extraordinaris i la teua paga

Quatre camins per als diners

Per a una empresa

Cobres un salari.

Pel teu compte

Cobres dels teus clients.

Ajudes

Atur, beques i pensions.

Extraordinaris

Premis, herències, regals.

CLAU

A la teua edat, el treball amb contracte comença als **16 anys**.

De brut a net

1

Es guanya

Salari brut.

→

2

Es descompta

Seguretat Social i Hisenda.

→

3

Es cobra

Salari net.

CLAU

Brut – descomptes = net. El net és el que pots gastar.

La nòmina de la Vera

Vera

Cambrera. Salari brut d'1.400 € al mes i un 10 % de descomptes.

1. **Descomptes.** El 10 % d'1.400 € són 140 €.
2. **Net.** 1.400 − 140 = 1.260 €.

✔️ **Els 140 € no es perden: ajuden a pagar sanitat, atur i pensions.**

Compte alié o compte propi

Compte alié

- Una empresa et paga
- Cobres una nòmina
- El sou sol ser fix

VS

Compte propi

- Tu eres el teu propi cap
- Cobres dels teus clients
- Els ingressos canvien cada mes

CLAU

Qui treballa pel seu compte es diu **autònom** i el que li queda després de les despeses és el **benefici**.

Les prestacions socials

PRESTACIÓ	PER A QUÈ SERVEIX
Desocupació (atur)	Un ingrés mentre es busca treball
Pensió	Un ingrés en jubilar-se
Beca	Pagar estudis, menjador o llibres

CLAU

Es paguen amb les **cotitzacions** de les nòmines i amb els impostos.

Un any d'ingressos de la família Roca

Euros a l'any per font d'ingressos. Total: 34.700 €.

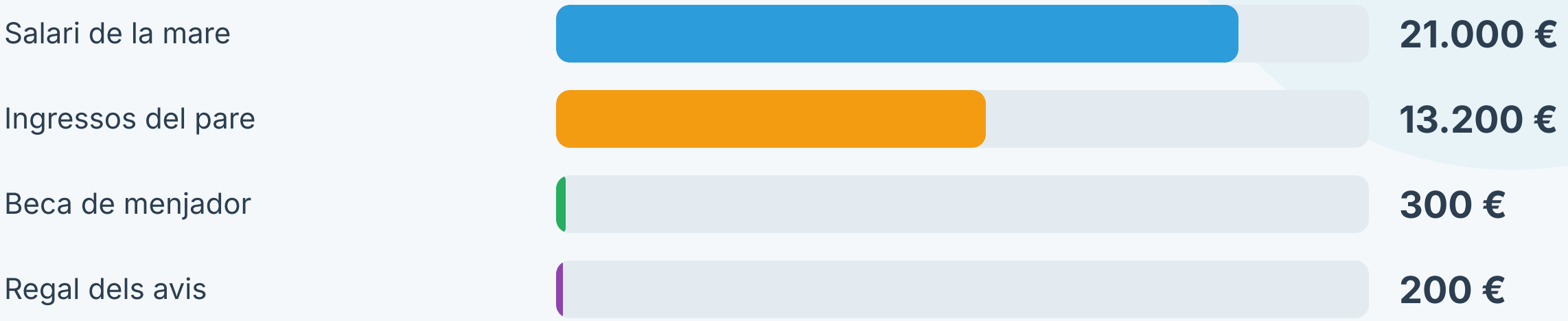

Cas inventat del llibre.

CLAU

L'ingrés més segur no sempre és el major: el del pare és **variable**.

🙋 PREGUNTA PARA LA CLASE

Amb un brut de 1.000 € i un 10 % de descomptes, quant cobres?

A 1.100 €

B 900 €

C 1.000 €

✔️ Descomptes: 100 €. Net: 1.000 − 100 = 900 €.

REPÀS

Idees clau

- **Ingressos.** Quatre camins: empresa, compte propi, ajudes i altres fonts, a la teua edat: paga i regals, fixos i variables.
- **Treballar per a una empresa.** Contracte, salari, drets i obligacions, alta a la seguretat social, des dels 16 anys, nòmina: brut – descomptes = net.
- **Treballar pel teu compte.** Autònoms, autoocupació i emprendre, ingressos que canvien cada mes.
- **Ajudes i altres ingressos.** Atur, pensions i beques, ajudes amb condicions i terminis, altres fonts: herències, premis, lloguers.
- **Comparar salaris.** Escletxa salarial, mitjana i mediana.

PER A ACABAR

Per a pensar

1 Pregunta a algú de confiança quina diferència hi ha entre «cobre 1.400 €» brut i net. Què respon?

2 Pensa en una persona que treballe pel seu compte. Què faria per a estar preparada si un mes guanya poc?

3 Inventa una família amb tres fonts d'ingressos. Quina és la més segura i per què?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has aprés.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratuïts a **josesande.com**